

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vzdělávací obor: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

Charakteristika předmětu Pracovní činnosti

Vyučovací předmět Pracovní činnosti je součástí vzdělávací oblasti Svět práce. Vyučuje se jako samostatný předmět s časovou dotací:
v 1. – 5. ročníku – 1 hodina týdně

Výuka probíhá ve třídách.

Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnosti samostatně i práci v týmu.

Pracovní výchova je na 1. stupni rozdělena do čtyř tematických oblastí:

1. Práce s drobným materiálem
2. Konstrukční činnosti
3. Pěstitelské práce
4. Příprava pokrmů

Vzdělávání je zaměřeno na:

- rozvoj jemné motoriky a manuální zručnosti
- vytváření základních pracovních dovedností a návyků
- rozvoj rozumové činnosti, rozšiřování obzoru
- vedení žáků k rozlišování materiálů a určování jejich vlastností
- rozlišování jednoduchých pracovních nástrojů, bezpečné zacházení s nimi
- vytváření pozitivního vztahu žáků k práci
- vytváření vztahu k životnímu prostředí
- řešení ekologických problémů
- ponechání prostoru k nápadům a tvůrčí činnosti

Praktické činnosti jsou spojeny s rozvojem poznání a řeči. Ve všech tematických okruzích jsou žáci vedeni k dodržování zásad bezpečnosti práce a hygieny při práci.

Klíčové kompetence – pracovní činnosti	Výchovné a vzdělávací strategie
Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> - umožňujeme žákům používat různé materiály, nástroje a nářadí - žáci si osvojují základní pracovní dovednosti a návyky
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů - rozvíjíme u žáků tvořivost - vedeme žáky k uplatňování vlastních nápadů
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k užívání správné terminologie - žáci si rozšiřují slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek - žáci se učí správně popsat postup práce
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky ke vzájemné spolupráci a pomoci - žáci pracují ve skupině, vytváří společné práce - učí se respektovat nápady druhých
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> - umožňujeme žákům, aby na základě daných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky - vytváříme u žáků pozitivní vztah k práci - vedeme žáky k odpovědnosti za kvalitu svých i kolektivních výsledků práce
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k dodržování základních pravidel bezpečnosti a hygieny včetně užívání ochranných pracovních prostředků - vedeme žáky ke správnému užití materiálů a pracovních nástrojů - učitel zohledňuje rozdíly v pracovním tempu a dle potřeby žákům pomáhá - vedeme žáky ke správnému a zodpovědnému zacházení s pracovními pomůckami

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vzdělávací obor: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> - mačká, trhá, lepí - používá nůžky – stříhá, vystřihuje - překládá a skládá papír - vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru - dovede navlékat, třídít při sběru přírodní materiál - pracuje podle slovního návodu nebo předlohy - stříhá textil - lepí textilie 	<p>Práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> - papír - přírodniny - textil 	<p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí (třídění odpadu) 	<p>Vv – práce s papírem</p>
<ul style="list-style-type: none"> - sestavuje stavebnicové prvky - montuje a zvládá demontovat stavebnici 	<p>Konstrukční činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - montáž a demontáž 		<p>Hv – píseň „Dělání“</p>
<ul style="list-style-type: none"> - pečuje o pokojové květiny – otírá listy, zalévá 	<p>Pěstitelské činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pokojové květiny k výzdobě školy 		<p>Prv – roční období</p>
<ul style="list-style-type: none"> - chová se vhodně při stolování 	<p>Pravidla správného stolování</p> <ul style="list-style-type: none"> - svačinky, obědy 		<p>Prv – jídelníček, zdravá výživa</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vzdělávací obor: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> - mačká, trhá, lepí, stříhá, vystřihuje - překládá a skládá papír - vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru - dovede navlékat, aranžovat, dotvářet a třídít při sběru přírodní materiál - pracuje podle slovního návodu nebo předlohy - navléká jehlu - užívá přední steh - stříhá textil a lepí textile - vyrobí jednoduchý textilní výrobek 	<p>Práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> - papír - přírodniny - textil 	<p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> - občanská společnost a škola (každodenní život školy) <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopnosti poznávání (cvičení smyslového vnímání) 	Vv – práce s papírem
<ul style="list-style-type: none"> - sestavuje stavebnicové prvky - montuje a demontuje stavebnici 	<p>Konstrukční činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - montáž a demontáž 		M – geometrická tělesa
<ul style="list-style-type: none"> - zná základy péče o pokojové květiny – otírání listů, zalévání, kypření - seje semena - provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování 	<p>Pěstitelské činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pokojové květiny k výzdobě školy 	<p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky života (význam vody pro lidské aktivity) 	Prv – základní části rostlin
<ul style="list-style-type: none"> - chová se vhodně při stolování, připraví stůl pro jednoduché stolování 	<p>Pravidla správného stolování</p> <ul style="list-style-type: none"> - umístění nádobí, příborů 		Čj – pracovní postup (sloh)

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vzdělávací obor: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> - mačká, trhá, lepí, polepuje, stříhá, vystřihuje - překládá a skládá papír - umí vytvářet jednoduché prostorové tvary z papíru - dovede navlékat, aranžovat, dotvářet, opracovávat a třídit přírodní materiál - pracuje podle slovního návodu nebo předlohy - užívá přední steh - naučí se zadní steh - přišívá knoflík - stříhá textil a lepí textile - slepuje textilií - vyrobí jednoduchý textilní výrobek 	<p>Práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> - papír - přírodniny - textil 		Vv – práce s papírem
<ul style="list-style-type: none"> - dovede sestavovat stavebnicové prvky - montuje a demontuje stavebnici 	<p>Konstrukční činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - montáž a demontáž 		M – geometrická tělesa
<ul style="list-style-type: none"> - zná základy péče o pokojové květiny – otírání listů, zalévání, kypření - seje semena - provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování 	<p>Pěstitelské činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pokojové květiny ve škole - výsev hrachu, čočky, obilí (ve školních podmínkách) 	<p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí (životní prostředí v obci) 	Prv – základní podmínky života rostlin
<ul style="list-style-type: none"> - chová se vhodně při stolování - připraví stůl pro jednoduché stolování - připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně) - orientuje se v základním vybavení kuchyně - udržuje čistotu a pořádek na pracovním stole 	<p>Pravidla správného stolování</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní vybavení kuchyně - zdravé potraviny - výběr a nákup potravin - pravidla správného stolování - úprava stolu 	<p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské vztahy (spolupráce) 	ČJ – pracovní postup (sloh)

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vzdělávací obor: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> - stříhá a lepí - dovede polepovat, tapetovat - vytváří prostorové konstrukce - udržuje pořádek na pracovním místě - poskytuje první pomoc při jednoduchém poranění - zná zásady hygieny při práci - snaží se aranžovat a využívat samorostů - pracuje podle slovního návodu nebo předlohy - používá různý materiál - seznamuje se s prvky lidových tradic - užívá přední steh, zadní steh - učí se ozdobný steh - vyrobí jednoduchý textilní výrobek 	<p>Práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> - papír, karton, lepenka - přírodniny - textil - vlastnosti materiálu - pracovní pomůcky - využití - pracovní postupy - lidové tradice a lidové zvyky 		Vv – práce s papírem
<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci - montuje a demontuje stavebnice - sestavuje jednoduché stavebnicové prvky - pracuje podle slovního i písemného návodu - pracuje podle předlohy 	<p>Konstrukční činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s návodem (montážní a demontážní práce) 		Čj – pracovní postup
<ul style="list-style-type: none"> - zná základy péče o pokojové květiny - seje semena - zná rozdíl mezi setím a sázením - používá správné pomůcky, nástroje a nářadí – podle druhu činnosti - pěstuje a ošetřuje pokojové rostliny - dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci 	<p>Pěstitelské činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky pro život rostlin - pomůcky pro ošetřování pokojových rostlin 	<p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské aktivity a problémy životního prostředí (Den Země, hospodaření s odpady) 	<p>Př - základní podmínky života rostlin</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní znaky života

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> - zná pravidla správného stolování a společenského chování - dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci - udržuje pořádek a čistotu pracovní plochy - orientuje se v základním vybavení kuchyně - příprava jednoduchých pokrmů studené kuchyně 	<p>Pravidla správného stolování</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní vybavení kuchyně - zdravé potraviny - výběr a nákup potravin - pravidla správného stolování - úprava stolu 	<p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské vztahy (spolupráce) 	<p>Čj – pracovní postup jednoduchého jídla</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a svět
Vzdělávací obor: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> - stříhá a lepí - dovede polepovat, tapetovat - vytváří prostorové konstrukce - udržuje pořádek na pracovním místě - poskytuje první pomoc při jednoduchém poranění - zná zásady hygieny při práci - aranžuje, využívá samorostů - pracuje podle slovního návodu nebo předlohy - používá různý materiál - seznamuje se s prvky lidových tradic - navléká jehlu, udělá uzlík - užívá přední steh, zadní steh - učí se ozdobný steh - vyrobí jednoduchý textilní výrobek 	<p>Práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> - papír, karton, lepenka - přírodniny - textil - vlastnosti materiálu - pracovní pomůcky - využití - pracovní postupy - lidové tradice a lidové zvyky 		<p>Vv – práce s papírem</p> <p>Čj – čtení – zvyky a tradice</p>
<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci - montuje a demontuje stavebnice - sestavuje složitější stavebnicové prvky - pracuje podle slovního návodu, předlohy nebo jednoduchého schématu - umí poskytnout základní první pomoc při úrazech 	<p>Konstrukční činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s návodem - práce s předlohou a jednoduchým náčrtkem 		<p>Př – první pomoc</p>

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> - zná základy péče o pokojové květiny - zná rozdíl mezi setím a sázením - zná množení rostlin - vede jednoduché pěstitelské pokusy a pozorování - používá správné pomůcky, nástroje a nářadí – podle druhu činnosti - pěstuje a ošetřuje pokojové rostliny - dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci 	<p>Pěstitelské činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky pro život rostlin - pomůcky pro ošetřování pokojových rostlin 		<p>Př - znaky života</p> <ul style="list-style-type: none"> - životní potřeby a projevy - důležitost základních podmínek pro život na Zemi
<ul style="list-style-type: none"> - zná pravidla správného stolování a společenského chování - dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci - udržuje pořádek a čistotu pracovní plochy - orientuje se v základním vybavení kuchyně - připraví jednoduchý pokrm 	<p>Pravidla správného stolování</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní vybavení kuchyně - zdravé potraviny - výběr a nákup potravin - pravidla správného stolování - úprava stolu 	<p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu (reklamní plakát) <p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jsme Evropané (evropská kuchyně) 	<p>Čj – popis pracovního postupu</p> <p>Př – zdravá výživa</p>